

Bu yayinimizda, önce "sol güçler olarak seçim öncesinde ne yapmalıyız" başlıklı bir yazımız var. Daha sonra, "Das kapital'in 120. yılı üzerine kısa bir/yazımızı dinleyeceksiniz. Programımızın son bölümünde ise, geçtiğimiz ay, ~~Alman~~^{tanıtıcı} sosyal Federal Almanya' daki ana muhalefet partisi sosyal demokrat parti ile, ~~Demokrat~~ Alman Demokratik Cumhuriyet'indeki iktidar partisi Almanya Birleşik sosyalist Partisi tarafından hazırlanarak yayınlanan " İdeloji- lerin mücadelesi ve ortak güvenlik başlıklı" ^{ve} ~~Özerinde~~ ^{Özerinde} ~~titizlikle~~ ^{titizlikle} ~~durulması~~ ^{ve} ~~kararlılığı~~ ^{gerekli} gereken üzerinde dikkatle durulması gereken ortak ~~belge~~ ^{belge} ~~yi~~ ^{yi}, geniş bir özet halinde ~~sunacağız~~ ^{sunacağız}.

SOL GÜÇLER OLARAK SEÇİM ÖNCESİNDE NE YAPMALIYIZ?

Erken seçimlere çok az bir süre kaldı. Erken ~~seçimler~~ seçimler yaklaşırken tanık olduğumuz politik gelişmeler, sol güçlerin sorumluluğunun ne kadar büyük olduğunu kanıtlamakta. *Evet,* seçimler yaklaşırken, ne yapılmalı ki, ~~seçim~~ farklı sol partilerin yandaşları potansiyellerini bir tek doğrultuda, demokrasiye gerçekten geçilmesi doğrultusunda ^{değer de verilir} kullanabilsinler? Bu soru, öyle görülüyor ki, ülkemizin ~~politik~~ için şimdi daha da önem taşımaktadır. Çünkü ANAP ~~iktidar~~ hükümetinin oldubittileri, Amerikancı, militarist, gerici güçlerin otoriter bir rejimi pekiştirip kalıcılaştırma çabaları ~~herkesin~~ muhalefetteki çevrelerin ~~tümü~~ yaklaşık tümü için açık olmasına karşın, bunu durdurabilecek ^{bir?} birliktelik, ortak tutum ^{arama} ~~ama~~ kararlılığı henüz çok zayıftır.

6 Eylül referandumu, devrimci sol partilerden daha geniş sol güçlere kadar uzanan sol çevrelerin hiç de küçümsenmeyecek bir etkiye sahip olduklarını gösterdi. 1 Kasım seçimlerinde ^{doğru} bu etki ~~demokrasi doğrultusunda kullanılabilmektedir.~~ ^{nasıl?} nasıl kullanılabilir? ^{nasıl kullanılabilir?} Nasıl, sorusuna ^{bu konuda} ~~değerlendirilebilir.~~

Şimdiye kadarki pratik, her sol örgütün oturup seçimlerde alacağı tavrı sadece kendi içinde belirlemesi ~~herkesin~~, bunu açıklaması, bu tavır temelinde ~~her~~ çalışması, bu arada kendisiyle aynı tavrı benimsemeyen ^{diğer sol güçlere} ~~karşı~~ -kimi zaman esas hedefi de unutarak- amansız bir eleştiri kampanyası açması olarak beliriyor.

Sorunun, karşımıza otoriter bir rejimin pekiştirilmesi mi, demokrasiye doğru adımların ~~gerçekten~~ atılması mı biçiminde geldiği koşullarda, 1987'ler Türkiye'si'nde sol, artık ~~herkesin~~ ^{yapınmalıdır.} ~~herkesin~~ böyle yapamaz, ~~herkesin~~ ^{Özal'ın} dayattığı seçim sistemi öyledir ki, bir yerde farklı sol güçlerin farklı tutum almaları ^{ile} ANAP'a yarayabilir. Öte yandan ^{seçimlere katılmakta olan} muhalefet partileri arasında

seçimlerde ^{öncesinde} ortak tutum alma, ANAP'ın oldu-bittilerine karşı birlik-
te direnme ^{ile} ~~varsa~~, anlamsız polemikler ^{hatta gelişmeler} içine düşme ~~x yanlışları~~
eğilimleri karşı karşıyadır. Rejim ^{ke} ~~muhalefetti~~ ^{ke} ~~tari~~ tüm ayrılıkları
her yolla körüklüyor. ^{emiletiler.}

İşte bu koşullarda sol güçler, sahip oldukları potansiyeli
en etkili ve tek bir doğrultuda seferber edebilmek için
vakit geçirmeden aralarındaki diyalogu geliştirmeli, tartışmaya
başlamalıdır. ^{Bu} ~~Diyalog~~ ve tartışmaların konusu, ^{reddedile} ~~solun~~ potansiyelinin
seçim sonuçlarına en etkili nasıl yansıtılabileceği ^{olarak belirliyor,} ~~üzerine~~
^{Bu} ~~olması~~, hiç kimse tarafından ^{hiçbir sol örgüt tarafından,} ~~reddedilecek~~ bir öneri değildir.

Eğer sol güçler, sol partilerin her biri, erken seçimler
üzerine tutumlarını alelacele açıklamazlar, geniş bir diyalog ve
tartışma içine girerlerse, bu diyalogu ve tartışmayı ortak bir
sonuca varma amacına yöneltirlerse, ^{bundan demokrasi kazanılı} ~~bundan kazanım~~ demokrasi
^{Ortak bir tutuma amaçlayan diyalog ve tartışmalardan,} ~~kazanılı~~ çıkacaktır. Bundan kazanan, işçi sınıfı ve sol güçler
^{Tartışmanın sonucunda ortak bir tutum oluştursa, sol güçler,} ~~olacaktır.~~ Çünkü ANAP'ın geriletilmesinde önemli bir rol
oynamış olacaklardır, hem de ^{ülke çapında yeni bir politik} ~~darxıkarlar~~ diyalog, tartışma
^{hükümetin} ~~temelinde hareket eden~~ etmenin öncülüğünü yapmış
olacaklardır.

Evet, erken seçimlere çok az bir süre kaldı. Erken seçimler
yaklaşırken, sol güçler ⁱⁿ ~~olarak~~ ^{ortak bir tutuma amaçlayan} ~~olarak~~ ^{u)} ~~olduğu kadar~~ diyalog ve
tartışma ^{5/6} ~~sol~~ güçlerin potansiyeline yeni güç katacak, bu da
~~solun şu ya da bu örgütün değil,~~ ^{gericiliğin} 1980'den bu yana/yoğun ~~ve~~
saldırısı altında bulunan ^{Türkiye'} ~~solu~~ ^{nu)} ~~güçlendirecektir.~~ ^{iste} ~~olan~~ ^{bu} ~~bu~~ !

41

DAS KAPİTAL'in 120. yılı

" Yeryüzünde kapitalistler ve işçiler bulunduğundan beri, işçiler için bu kitap kadar önemli bir kitap çıkmadı." ^{Karl} ~~Firidrih~~ Engels, dostu ve kavga arkadaşı ^{Karl} Marks'ın "kapital" adlı eseri için böyle diyordu.

Bundan 120 yıl önce, 1867'nin Eylül ayında, ^{'in} Karl Marks'ın ünlü eseri Das kapital, ^{'nin birinci cildi} yani Sermaye yayınlandı. ^{da} Yazarı, bu kitabı yaşamının temel davası olarak niteliyordu. Gerçektende yaşamının 40 yılını bu kitabın hazırlanmasına adadı. Marks, 1840'lı yılların sonraları ⁽¹⁸⁴⁰⁾ doğru ekonomi politiği ele alarak, materyalist teorisini ~~ark~~ geliştirdi.

Kitap, birkaç ciltten o

Marks, eserinin birkaç ciltten oluşmasını ~~öngörüyordu~~ ^{öngörüyordu} ~~müştü~~ ^{müştü}. Birinci ~~sixtix~~ ciltte, ~~kapitalix~~ sermayenin ortaya çıkış sürecini inceledi, kapitalizmin temel ögesi olarak metayı ~~xxxxixxxxx~~ metayı üreten emeğin ikili niteliğini analiz etti. Bu ilk cilt, 1867 yılının Eylül ayında 1000 adet basılarak yayınlandı.

^{Marks} İkinci ciltte, ~~Marxx~~ sermayenin dolaşımını, üçüncü ciltte ise genel olarak kapitalist üretimi tartıştı. Marks, bu ciltlerin yayınlanmış halini göremeden, yaşama gözlerini yumdu. Dostu ve kavga arkadaşı Engels ^{bu iki cildi basılmak üzere} ~~xxxxix~~ Marks'ın ölümünde ^{ve} sonra ~~xxxxix~~ cildi yayına hazırladı. Artı değer teorilerine ayrılmış olan dördüncü cilt ise, çok daha ~~sonra~~ sonraları yayınlandı.

~~Kapital'de, Marks, Kapital'de, tarihte ilk kez olarak, sermayenin~~ Marks, Kapital'de, bilim tarihinde ilk kez olarak, sermayenin, kapitalist sömürüyü yansıtan, özgün, tarihsel olarak belirli bir toplumsal ilişki ~~xxxx~~ olduğunu kanıtladı. ^{Amacı} Kapital, salt bir ekonomik çalışma olarak görülemez. Bu, ^{aynı zamanda} olağanüstü önemdeki bir ~~fi~~ felsefe ve tarih çalışmasıdır. Marks, bu eseriyle, burjuva toplumunun hareketinin ekonomik yasalarını tanımlamış ve kapitalizmin nihai olarak ~~yıkılacağı~~ ^{yıkılacağı} ~~ve insanın insanı sömürmediği yeni bir toplumun doğumunun~~ kaçınılmaz olduğunu kanıtlamıştır. Onun birinci ciltte ele aldığı

artı değer teorisi, işçi sınıfının tarihsel misyonunun tartışma götürmez bilimsel temelini oluşturmaktadır.

Bugün, ~~xx211k~~ ⁽¹⁴⁾ yayınlanışından yüzyirmi yıl sonra, Marks'ın bu başyapıtı güncelliğinden hiçbir şey yitirmemiştir. Çok sayıda burjuva teorisyen ve politikacısının Marksizmi, öncelikle de marksizmin ekonomik öğretisini yalanlamaya ya da sessizlikle geçiştirmeye çalışmalarına rağmen, Marksizm yıkılmaz kalda ⁽¹⁵⁾ ve yıkılmazlığını korumaktadır.

Bunun temel nedeni, Marksizmin, Marks'ın baş yapıtı ~~xxxxxxx~~ Kapital in bilimsel niteliğidir. Ve Marks'ın ısrarla yinelediği, ^{bilimsel} ~~xxxxxx~~ vargıların ancak toplumsal gerçeğin ve pratiğin irdelenmesi yoluyla elde edilebileceği düşüncesi, bugün de bizi etkilemeye devam ediyor. ^{etkilemektedir.}

~~xxYazılımasınının üzerinden 120 yıl geçmesine karşın, ekonomik politikx~~

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

S

Daha önceki yayınlarımızda dinlemiş olanlar hatırlayacaktır değerli dostlar, Federal Almanya'da ~~muhalife~~ ana muhalefet partisi durumunda ~~olan~~ Sosyal Demokrat Parti ile, ~~Demokratik Alman Cumhuriyeti~~

Alman

Demokratik Cumhuriyeti'nde iktidara partisi olan, ~~komünist~~ Almanya Sosyalist Birlik Partisi, geçtiğimiz ay, birçok önemli ideolojik sorun ele alan ortak bir belge ~~ya~~ ^{inde} üzerinde anlaştıklarını açıkladılar. Alman sosyal demokratları ile komünistleri arasında, 70 yıldır ilk kez ortaklaşa hazırlanarak kamuoyuna açıklanan sözkonusu belge "İdeolojilerin mücadelesi ve ortak güvenlik" başlığını taşıyor.

6 Ara ~~başlıkta~~ ^{başlıkta} toplanan ~~toplama~~ ^{gönderilen}, yaklaşık 18 sayfalık ortak belge, gerçekten de günümüzün, günümüzde ^e yeni düşünce tarzının, ~~anlaşılması~~ aynı zamanda da değişik ~~ideolojik~~ ideolojik ve politik eğilimler arasında ilişkilerin nasıl olması gerektiği konularına ışık tutması açısından, incelenmesi, tartışılması, sonuçlar çıkarılması gereken bir belge niteliğinde. Ne yazık ki, bu ~~metin~~ belgeyi tam metin halinde yayınlama ^o planımız yok. Ancak, yine de, ~~dinleyicilerimize~~ ^{gerekli} dinleyicilerimize, belli başlı noktalarını özetleyerek aktarmaya ^{Tartışma açısından} ~~görüldü~~ ^{gördük} . Yararlı olacağına inanıyoruz.

-- ~~Federal Almanya~~ Sosyal Demokrat Parti ile, ~~Alman Demokratik Cumhuriyeti~~ ^{den} ~~Almanya~~ Sosyalist Birlik partisi'nin ortaklaşa hazırladıkları ~~belge~~ ^{ilk} ~~başlıkta~~ ^{baş}

4 ~~Almanya~~ Sosyalist Birlik Partisi Merkez Komitesi, ^{ne} ~~bağlı~~ ^{ne} ~~bilinmesi~~ toplumsal bilimler akademisi ile Sosyal Demokrat Parti Temel Değerler Komisyonu tarafından hazırlanarak yayınlanan "İdeolojilerin mücadelesi ve ortak güvenlik" başlıklı ortak ~~belgenin~~ belgeninin ilk ara başlığı şu sözlerden oluşuyor: "Barışı ortak güvenlik yoluyla korumak". Bu alt başlık altında özetle şunlar belirtiliyor: Dünya tarihinde varılan ~~noktadaki~~ yeni durum ^{vardığımız} noktadaki yeni durum ~~şu~~ şöyle karakterize edilmektedir: İnsanlık ya birlikte varolacaktır ya da birlikte yok olacaktır. Bu, yeni bir düşünce tarzını gerekli kılmaktadır. Savaş, ~~artık~~ nükleer ~~çağda~~ çağda, artık politikanın

bir aracı olarak görülemez. Uluslararası yaşamda, politik bir dönüş yapmanın zamanı gelmiştir. ^{Böylesi} ~~Mayın~~ bir dönüş, barışın korunması^{nı}, diyalogu ve silahsızlanmayı, uzlaşmayı, karşılıklı çıkarların kabulünü, işbirliğini ve yumuşama sürecinin yeniden canlandırılmasını amaçlamalıdır.

Barış, silahlanma yarışına son verilmesi, ~~byuşumaxa~~ yumuşama, ~~maxikix~~ her iki sistemin, tüm devletlerin ve tüm halkların, sonuç itibarıyla tüm insanlığın yararınadır.

Bugün dünyada güvenliğin ve istikrarın korunmasında belirleyici olan silahların niteliği değil, izlenen politikaların niteliğidir. Bugün barış birbirine karşı silahlanarak değil, ancak ve ancak birbiri ile anlaşarak korunabilir. Bu her iki tarafın da, karşı tarafın meşru güvenlik çıkarlarını tanıması ve ^{bunlara} saygı göstermeⁿⁱ gerekli kılmaktadır. Uluslararası etkili ve kalıcı bir güvenlik ~~ix~~ sistemi, yalnızca askeri değil, aynı zamanda, politik, ekonomik ve hümaniter alanları da kapsamalıdır.

Her iki toplumsal sistem arasındaki uyumsuzlukların biçimi, ~~yukı~~ yukarıda formüle edilen, barışçı yarışmanın, politik ve ideolojik farklılıkların şiddete dayalı olmayan tartışılmasının ve aynı şekilde karşılıklı çıkar ve avantaj^{lara} ~~ax~~ dayalı işbirliğinin amaçlarıyla uyum içinde olmalıdır.

→ ~~Federal~~ Alman Sosyal Demokrat Parti ile, Almanya Sosyalist Birlik Partisi arasındaki ortak belgenin "Toplumsal sistemler arasında barışçı yarışma" ~~xxxx~~ alt başlıklı bölümünde ise özetle ~~sunlaraxdeğiniix~~ şöyle deniyor: Her iki sistem arasındaki ilişkiler, yalnızca ortak, paralel ya da yaklaşan çıkarlar tarafından değil, ama aynı zamanda ve ~~xx~~ herşeyden önce, çelişkili çıkarlar tarafından ~~karakterizexxx~~ karakterize edilmektedir. Ancak, hangi sistemin daha iyi olduğun tartışması, ancak barışın sağlandığı ve tarihin devam ettiği koşullarda yürütülebilir. Bu nedenle, toplumsal sistemler arasındaki ~~maxix~~ çatışma, ~~maxax~~ yalnızca ve yalnızca tek bir biçim, ^{alabilir} barış içinde yarışma ~~alabilir~~. Bu, barış içinde yarışmadır, yani kuvvet

kullanımına yer ~~aynı~~ olmamasıdır. Her iki sistem de, öne sürdüğü üstünlüklerini, ancak örnek olarak, içerde ve sınırları dışındaki ~~insan~~ insanları ikna ederek gösterebilir.

Toplumsal ve politik sistemler arasındaki yarışmanın amacı, iki sistemden hangisinin, insanlığın yüz yüze olduğu birikmiş sorunların çözümünde ~~dahaxxxxx~~ ^{etkin} bir katkıda bulunduğunu, insanlık değerlerinin ~~in~~ tam gelişimi için daha elverişli toplumsal koşullar sunduğunu ve insanlara, kendi çıkarlarını ~~xxxx~~ ve hakları ~~değ~~rutusunda, kendi değer ve ülkülerine kavuşmaları için daha iyi fırsatlar sunduğunu kanıtlama ~~xxxxxxx~~ ^k ~~xxxxxxx~~ olmalıdır.

Toplumsal sistemler arasında yarışma ve işbirliği, birbirini dışalamamakta, aksine, ~~xxxxxx~~ sık sık ilişkili olmakla birlikte, ~~xxxxxxx~~ ~~xxxxxxx~~ yekpare bir bütün ^{li} oluşturmaktadır.

Her iki sistem de, böylesi bir işbirliğine ihtiyaç duymaktadır. Çünkü, dünya ekonomisinin iç içe geçmişliği ilerlemekte,, üretici güçlerin gelişimi ulusal sınırların ötesine geçmekte ve global sorunlarla yüz yüze gelinmektedir. Yani, sistemler ve devletler arası işbirliği, ulusal ekonomilerin ~~xxxx~~ ve bir bütün olarak dünya ~~xxxx~~ ekonomisinin gelişimi, insanlığın yüz yüze bulunduğu global ~~xxxx~~ sorunların çözümü, ~~tüm dünyada~~ yoksulluğun ve az gelişmişliğin tüm dünyadan yok edilmesi, kültür ve ~~xxxxxxx~~ ~~xxxxxxx~~ enformasyon alanlarında ~~xxxx~~ karşılıklı alış verişin sağlanması, kısacası, insan uygarlığının gelişimi için bir önkoşul haline gelmiştir.

Sistemler arasında yarışma, silah indirimi ile birleştirildiğinde, her iki sistemin de toplumsal ilerlemesinin ~~xxxxxxx~~ ~~xxxxxxx~~ getirecek ve bu süreci hızlandıracaktır.

→ Alman sosyal demokratları ile komünistlerinin " İdelojilerin mücadelesi ve ortak güvenlik başlıklı belgenin " Kültürlü ~~ve~~ bir politik tartışma ve diyalog gereklidir" ^{başlığı} ~~başlığı~~ altında ise, özetle şöyle deniyor değerli dostlar: ^{alt başlıklı bölümünde}

sosyal demokratlar ile komünistlerin , her ikisinin de, (Avrupa'nın insancıl mirasına karşı (sında) sorumluluklar ~~var~~ olduğu duydukları belirtil-
dikten sonra, her iki tarafın da , bu mirasın devamcısı olduğunu, ~~bu mirasın~~ emekçilerin çıkarlarına bağlı kaldıklarını ve
demokrasi ve insan haklarını gerçeğe dönüştürdüklerini öne sürdük-
leri sürdürüğü kaydediliyor. Hemen arkasından ise, "ancak deniyor, "yetmiş yıldır ~~bu ülkelerin~~ bu ülkelerin nasıl gerçekleştirileceği yolunda ateş-
li tartışmalar yapılmaktadır. Bu tartışmalar, tarafların kimi zaman aynı terime , farklı anlamlar yüklemeleri sonucu daha da şiddetlen-
miştir." Belgenin bu bölümünde, ~~sonra~~ daha, ise değerli dinleyiciler Sosyal Demokratlar ve
Marksist ~~Leninistler~~ Leninistler, ayrı ayrı paragraflar ~~halinde~~ halinde, in-
san hakları, demokrasi, demokratik kurum ve kurallar, sosyalizm, sosyalizm ile demokrasi arasındaki ilişkiler gibi konularda görüşle-
rini ortaya koyuyorlar.

~~Belgenin~~ Ortak belgenin bu bölümünde şöyle deniyor: Bu gibi temel konulardaki tartışma sürecidir, aynı şekilde, şu ya da bu tara-
fın teorisi ile pratiğinin uyumadığı yerlere dikkat çekilmeside
de devam edecektir. Belirgin bir şekilde zıt olan ~~konu~~ temel konum-
lardaki tartışma, uzlaşıcı formüllerin bulunmasıyla ya da karşı tara-
fın barış konusunda duyduğu arzuya çağrı/yapılarak yaparak
sonuçlandırılmaz. Ancak, temel konulardaki tartışma, sistemler
arasındaki üretici bir yarışmanın bir parçası ~~haline~~ getirilebilir.
Bunun için ise, komünistlerin ve sosyal demokratların bu
tartışmayı, karşı tarafın aldığı politik kararları dikkate alan,
~~düşman~~ karşı tarafı düşman gibi göstermekten kaçınan, karşılıklı
güdüler hakkında kuşkular yaymayan, karşı tarafın düşüncelerini
kasıtlı olarak çarpıtmaktan ya da temsilcilerini karalamaktan
kaçınan bir stille sürdürmeleri gerekmektedir.

~~Özellikle~~

S → ~~Her~~ Alman so yal demokratları ile komünistleri ~~arasındaki ortak~~ tarafından hazırlanan ortak belgenin " politik tartışma kültürü yönünde denemeler" ~~başlıklı~~ alt başlığı altında ise, " üzerinde ~~anlaş~~ anlaştığımız konular olduğu gibi, tartışmaya devam edeceğimiz konular da vardır. ~~İzlen~~ Uzlaşma ve çatışma kutupları ile birlikte yaşamak zorundayız."dendikten sonra, tartışmanın biçimi ve içeriği hakkında özetle, şunlar ~~şöyleniyor~~ söyleniyor:

Her iki taraf da, bir arada varolacakları ve ~~birlikte~~ birbirleriyle anlaşacakları uzunca ~~döneme~~ bir döneme hazır olmalıdır. Taraflardan hiçbiri, ötekinin ~~Varolma~~ hakkını inkar etmemelidir. Umutlarımız, öteki sistemin yıkılışı üzerine temellendirilmemelidir. Umutlar, ^{imiz} her iki sistemin de, ~~reform~~ ^{lar} reform/gerçekleştirme yeteneğinde ~~ne~~ olduğu ve sistemler arası yarışmanın her iki tarafta da reformlar için duyulan isteği güçlendireceği üzerine oturmaktadır. Böylece, barış içinde birarada yaşama ve ortak güvenlik ~~ebedi~~ olarak geçirli olacaktır.

Her iki sistem de, karşısındakini barışa yetenekli olarak görmek zorundadır.

Her iki sistem de, karşı tarafça, ^{(bir eğilimde} yapı itibarıyla, yayılmacı, daha da doğrusu kuvvete dayalı ~~yayılmacı~~ bir yayılmacılık eğiliminde olduğu ^{şeklinde} ~~algılanmaktan~~ algılanmaktan kaçınmayı amaçlamalıdır.

~~Politik tartışma kültürü,~~
~~ışbirliği, yarışma ve çatışma,~~

Y → Ortak belgenin, "politik tartışma kültürünün temel kuralları" alt başlıklı bölümünde, politik tartışma kültürünün ancak kimi temel norm ve kurallarının belirlenebileceği belirtildikten sonra, ~~bu konuda~~ bu konuda özetle şunlar dile getiriliyor:

Toplumsal sistemler, hiçbir şekilde statik ~~değillerdir~~ ^{değillerdir} değildir. Ülkede ⁽ⁿ⁾ ülkeye, kendi temellerinden ~~kalkarak~~ ^{hatta} kalkarak değişmekte ve gelişmektedirler. Sistemler arası yarışma/bu değişimleri hızlandırabilmektedir. Bu nedenle, toplumsal sistemlerin ~~gelecekte~~ ^{gelecekte} arzedecekleri ~~manzara~~ ^{manzara} ~~manzara~~ ^{manzara}

görünüm, bugünkünden temelden farklı olacaktır.

~~Hiçkimse~~, aynı hakkı
~~Hiçkimse~~, karşı tarafa da ~~asıl hak~~ tanımadan, eleştiri yapma
ve polemik yürütme hakkını talep etmemelidir.

~~Öteki~~ Karşı sistemdeki toplumsal ilişkilerin eleştirisi, doğrula-
nabilir olgulara dayandırılmalıdır.

Yeni
~~Yeni~~ bir politik tartışma kültürünün belirleyici yanını,
toptancı düşman görüntüleri yaymanın ya da sürekli ~~kar~~ tehdit korku-
su uyandırmanın yerine, karşı tarafın gerçekçi ~~şayrınlıklar~~ ve
ayrımli ~~değerlendirmesine~~ ^{gerçekçi} ~~ve~~ ^{gerçek} bir şekilde analiz edilmesine ve ~~şayr~~
ösunulması oluşturmaktadır.

İdeolojik tartışma, başka devletlerin içişlerine karışma biçimi-
~~ni~~ almayacak şekilde yürütülmelidir. En sert şekliyle bile,
eleştiri, "karşı tarafın içişlerine karışma" olarak ~~değerlendirilmez~~
~~nitelenmemelidir.~~ ^{arasındaki yarışma} ~~nitelenmemelidir.~~

Sistemler, başarıları ve hataları, ~~üstünlük~~ ^{avantajları} ve
dezavantajları, nın karşılaştırılması hakkındaki tartışma, her iki
sistemde de olanaklı olmalıdır.

~~Alman sosyal demokratları ile komünistlerinin~~

Değerli dilepçiler alman sosyal demokratları ile komünistlerinin
hazırladıkları ortak belgenin alt ^{ci} ve son ^{bölümü} ~~başlığı~~ ise "yeni ~~düşünce~~
düşünce tarzı, yeni davranış tarzı" ^{alt} ~~başlığını taşıyor.~~ Bu bölümde
özetle, ortak güvenliğin, ancak idelojik ~~arklıklarını~~ ^{farklılıklar üzerine tartışmanı} devletler
arası ilişkileri zedelemeyecek, uluslararası havayı zehirlemeyecek ^{bi}
şekilde yürütüldüğü takdirde ~~korunabilir~~ sağlanıp korunabileceği vurgu-
lanıyor.

4.Ekim 1987

TKP'nin Sesi

11

Kürtçe:Seçimler,aşiretlerin silahlandırılması

Ahmet

Açılış-Müzik: Xortna rabira (Gulistan)

Guhdarên delal, dî l Mijdarê da lî Tîrkiyê hîlbijartina gîştî ya
zû heye.Weki hemû hîlbijartînan dî vê hîlbijartîne da jî ^{wê} parti û neminen-
tên werin gundên me,bajarên me,malên me û ewê jî we rayan bixwazîn.
Hukumata Anapê jî bo ku 5 salên din jî lî ser hukim bîmine serê xwe lî
hemû rêyan dîxine û bî vir û derewan jî gelê Kurd û Tirk rayan dîxwaze.
Lê êdî gere em bibêjin bes.Ew hukumata ku bî salane lî dîji geêê Kurd
şer dîmî omîne bî kîjan rûyî tê jî me rayan dîxwaze.Hukumata Ozal 4
salên ku lî ser hukim e.jî ~~bo gelê Kurd~~ ^{hê} xwin,hêşîr,xîzani û feqiriyê
bêtîr jî gelê Kurd ra çî anîye.Bî salane ku ew hukumata zordest zîlm
û zordestiyêk gîran lî ser gelê me didomîne.Pariyek ~~mananê~~ ku dî mala
me da mabû jî bî pêkanînen wê hukumatê kêmbû.

Xêra vê hukumatê,xêra parti û hukumata Anapê gihiştiye me kijani?
 Hukumata Ozal ji bo welatê me,ji bo gelê me ~~ex~~ kijan tiştê baş kir?
 Ji gelê Kurd ra kijan xizmet ani?Hukumata Ozal ji bêşixwîlên me ra
 kar dit,an ji li Kurdistanê kardistan vekirin? Na guhdarên delal..
~~Hukumata Ozal~~ ne xêrek hukumata Ozal gihişt me,ne ji bo welatê me,ji bo
 gelê me vê hukumatê tişteki baş kir.Ne ji ji gelê Kurd ra xizmetek ani.

Xizmeta ku ani ji li hemû qeza û bajarên me girtigehên nuh,qereqol
 ên polês û leşkerên nuh anin welatê me.Ger ku li hemû gundên Kurdistanê
 qereqol çêkîrin,ger ku li hemû bajar û qezayên me girtigehên nûh çêkîrin
 xizmet ~~x~~ be,vê çaxê ji me ra xizmet hatiye.Ger ku ~~xizmetê xizmetê~~ ~~ê~~ navê
 xizmetê zordesti be,zordari be,zîlm be,êşkence be vê çaxê ~~ix~~ xênci
 hukumata Ozal tu hukumatekê ji me ra xizmetên wûsa neaniye?

Gundino, karkerno, xebatkarno, xwişkno, bîrano, gelê Kurdê belengaz?
 Niha vê carek din parti û hukumata Ozal were bajarên we, qezayên we, gundên
 we û vê were mala we ji we rayan bixwaze. Ji b o qî? Ji bonax ku zilm û
 zordestiya ku li ser we heye hin ji zêde bike. Ji bona ku qereqol û girti-
 gehên ku hene hin ji zêdebike, ji bona ku pariyek nanê ku di mala we da
 mayê hin ji kêr bike. ~~xxxxkuxxxxxxiye~~ Kesên ku viya dixwazin gotina me ji
 wan ra tune, gotina me ji hemû kesên ku zilm û zordestiyên, birçiti û
 xizaniyê naxwazin ra ye. Gotina me ji hemû gelê Kurd ra ye. Lewra gelê Kurd
 zilm û zordestiyê naxwaze, birçiti, xizani û belengaziye naxwaze. Ji vê
 sedemê gere yek Kurdek ji raya xwe nede hukumata ~~Osmanî~~ û partiya Ozal.

Çima? Lewra yek rayek ku em bîdin hukumata Ozal zilm e, zordestiye,
 qereqole, êşkenceye.

^{Gele}
~~Gundiyên~~ Kurd! Bî salane ku leşker, qomando û timên terore davêjin
 ser gundên me, jin, mêr, zarok, kal û pirên me dix êşkencan da derbasdikin.
 Bî salane ku dibistan û malên xweşiyê yên ku li gundê me hebûn ji bûn e
 qereqolên leşker û qomandoyan. Bî salane ku gundên me bî darê zorê tîn
 valakirin, malên me tîn hîrşandin, gundiyên me tîn ajotin. Sedema viya
 ç i ye? Sedema viya tenê bî tenê ew rejima iroyine, ew hukumata zordestî
 hukumata Anapê ye.

Belê guhdarên delal, sedema hemû vê zîlm û zordestiyê hukumata
 Ozal e, lê belê niha bî wi rûyê xweyê reş carek din ji bê fedî û şerm
 jî me Kurdan raya dixwaze. Gere em x bîfikirin, bîponîjin. 4 Sale ku ew
 hukumata li ser hukim e, jî me ra çî anî? Hemû gelê Kurd di jiyana xweya
 rojînê da dibîne ku jiyan ~~hêye~~ jî bo gelê Kurd bûye agir.

Eşkere xuya dibe ku gere ew çûyina ^{xirab} were sekinandin. Lewra êdi ci nemaye ku gelê Kurd paşda ^{hume} ~~here~~. Lî aliki êşkence, zîlm, zordesti, zorkari û ~~rewşa~~ terora dewletê ya heri giran lî ser gelê Kurd didome, Lî aliyê din gelê Kurd dî nav xîzani, belengazi ~~êxbirçitiyê~~ û pêşîxwiliyek mezin da ye.

Jî bo ku ew rewşa xirab were dawikirin berê pêşin icab dîke ku Parti û hukumata Ozal jî ser karinê were dîrxistin. Niha jî ^{bo} ku hukuman Ozal jî ser hukim were dîrxistin fersendek mezin ketiye destê me. Hîlbijartina giştîya l'ê Mijdarê jî vê sedemê jî bo gelê Kurd pîr girîng e. Mecbûriyetek mezin e ku gere em hukumata Ozal dî hîlbijartina giştîya l' Mijdarê da ~~ku~~ hukumata Ozal bîndestbikin. Gere gelê Kurd bî vir û derewên Ozal nexape. ~~Kaxrak~~ Ger ku hukumata Ozal 5 salên din jî lî ser hukim bimine eşkereye ku ^{wê} gelê Kurd zîlm û zordestiyek hin jî giran bibîne.

Belê guhdarên delal, jî vê sedemê vexta ku parti û neminentên partiyaⁿ tîn bajar, qeza, gund û malên me gere em eşkere eşkere daxwazên xwe binin zîman. ~~Vextaxk~~ Kijan parti jî me rayan bixwaze gere em bîpîrsin. Ka ew partiya jî bo gelê Kurd çî dîke, çî kîriye? Jî bo sekinandina zîlm û zordestiyê, jî bo sekinandina êşkencan, jî bo heq û azadiyên d emokratik yê netewayê Kurd çî karî dîke, çî kar kîriye? Gere em gor bersivên pîrsên han rayên xwe bidin.

Karkerno, gundino, xebatkarno, xwişkno, bîrano! Welatparêz, demokrat û şoreşgerên ~~gelê~~ Kurd! Dî navbera qampanya hîlbijartina giştî da hemû daxwazên netewiyê demokratîk yê gelê Kurd bîlînbîkî. Jî bo ku operasyonên qirkirinê yê ser gelê Kurd werin sekinandin, jî bo ku hemû girtiyên me bigihêjin azadiya xwe, jî bo ku hukumata Ozal jî ser hukim were dîrxistin, jî bo ku hemû hêzên leşkeriyê Kurdistanê Tirkîyê

Muzik: Edl Berevabe xew 3,5 dk.

Guhdarên delal, zordestî û zerkariya dewletê ya ser gelê Kurd tu çar
kêm nabe, her ku diçe hin ji zêde dibe. Rejîma Evren-Ozal her rojek nû
li dijî gelê Kurd planên reş yên nû çêdikin. Li Kurdistanê Tirkîyê
leşker, qomando, polês, timên terorê yên taybet û hemû hêzên zordest yê
dewletê li ser gelê Kurd terorek bêêman didominan. Lê rejîm bi viya ji
têr nabe. Dîxwazê ku gelê Kurd bixwe hev û din qirbake. Ji vê sedemê ji
geh ~~paraskarên~~ bi destê paraskarên gund, geh ji bi destê eşîran dijmîna-
tiyê di nav gelê Kurd da kışdike.

~~Kurdistanê~~ Dî vê dawiyê da dî rojnaman da derket ku li hêla
 Mêrdinê, li Cizirê jî eşîrê 300 merov bi silah derketine ser çîyan û
 li "cûdakîran" digerin. Çi ye çî dibe guhdarên delal? ^{Em} Carekê bifikîrîm.
 Hoqas tîmên teroê yê taybet, hoqas leşker, polês û qomandoyên ku li
 Kurdistanê li ser gelê Kurd zîlm û zordestiyê dîkin jî rejimê ra tîr
 nakin. Icar jî silehan dide destê eşîran û derdixe ~~çîyan~~ sere çîyan. Çima?
 Lewra rejim dixwaze ku gelê Kurd hev û din qirbîke. Ew rastiya bi vê
 bûyera dawî ~~carek~~ ^{bi per qawan nene?} dî jî eşkere derket rastê.

Weki tê zanîn niha bi fermanên herî mezin li ~~Kurdistanê~~ ~~Tirkîyê~~
 waliyekî super li Kurdistanê Tirkîyê hukûm dajo. Lê ~~xêncî fermanên wê~~
~~walîyê~~ Dîsa wekî ku tê zanîn fermanên waliyê super hin jî serî
 da eşkere bûbûn. Lê hinek ferman hebûn ku gere eşkere nebûna. Jî van
 fermanên ku nehatine eşkere kirin yek jî bi silahkirîna eşîra ye. ^{Rejim}
 çima ^{bi silahkirîna eşîran dixwaze?}

Hukumat niha hewcedarê eşira ye. Ji vê sedemê ji ^{ji} bisilehbûna hinek eşiran ra çavên xwe digre. Lê weki ku ~~gotinek pêşiyên me xîrîk~~ ^{Merov} gotinek pêşiyên me da tê gotin "Heta ji ser pîrê derbasdibe ji ~~kirçê~~ ^{libere} ra ~~xîrîk~~ xalo, ^{ya} ~~tê gotin~~" Mesela bisilehkîrîna ~~xîrîk~~ hinek eşiran ji wûsa ye. Vextan ku hewcedariya hukumatê ji eşiran nemine vê çaxê disa silehên eşiran tîr berefîkirin û eşir tenê bi serê xwe dimînin, zîlm û zordestiyê ji dîbinin, serokên eşiran ji ji aliyê hukumatê da tê girtin, di êşkencan da derbasdibin, tîr kuştin. Belê, ^{weşîrîk} guhdarên delal em çima wûsa dîbêjin? Lewra ~~ku da derbasdibe ji ser pîrê derbasdibe~~ ^{me ya gîrîk û dîr} ~~Derbasê da wûsa bû.~~ Dîroka ~~gele kurd~~ ji bûyerên wûsa ra gelek caran ~~şîrîk~~ ^{şîrîk} bûye şehed.

Rejim lî alîkî silehan dide hinek eşiran, hinek eşiran ji dî binê zordestiyên giran da digre. Lî aliyê din bi destê paraskarên gund û hinek eşiran dijminatîyê dî nav gelê Kurd da hin ji zêde dîke.

di nav eşiran da
qetala

Niha êdi rojnamen ji dinivisîn ku li Kurdistanê Tirkîyê dijminatî hin
 ji zêde bûye. Lewra rejîma Evren-Ozal viya dîxwaze, dijminatîyên ku ~~hene~~
 berê hebûn ji kîşdike. Demek berê li Heqqariyê di navbera eşira Jirki û
 eşira Goyan da lihevxiştina ku destpêkir bi rojan ajot. Her du eşiran ji
 silehên ku dewletê dabûn van lihevxiştin. Hêzên leşkerî ji li vê bûyerê
 temaşê kirin. Viya carek din ji da xuyakirin ku rejîma Evren-Ozal dijminê
 gelê Kurd e û dîxwaze gelê Kurd hev û din qirbîke. ^{ji vê sedemê} Icab dîke ku hemû eşir,
 hemû gelê Kurd ~~ra xwe xuyê~~ xêdi vê rastîyê bibîne, li dijî rejîma Evren-Ozal
 xeykbibe.

Jidin xuyakirin

Erê guhdarên delal bûyerên han vekirî ~~derdixin~~ ^{derdixin} rastê ku gelê me
 li pêşberê xeterîyên mezin e. Berpirsiyarê van xeterîyan ew rejîma iroyînê
 jî ^{ji vê sedemê} ji ~~ra xwe~~ icab dîke ku rejîma Evren-Ozal were sekinandin. Icab
 dîke ku gelê me jî ^{ji vê sedemê} ~~ra xwe~~ rejîma zordest xelas bibe. Niha ~~xuyaye ku ji vê~~
~~rejîmê xelasbûna gelê me ra imkân heye.~~

Hilbijartina l Mijdarê ji vi ali da imkanek mezine. Ji bo ku hukumata Ozal di l Mijdarê da ji ser hukim were dîrxistin vezifên mezin li ser me ne. Ji bo ku qedexa ser zimanê Kurdî were rakirin, ji bo ku paraskar, ên gund werin belakirin, ji bo ku hemû hêzên leşkerî û timên terorê yêntaybet ji Kurdistana Tirkîyê şûnda werin kişandin, ji bo ku ~~girtiyên~~ cezayên dardakirî yêntaybet ji Diyarbekirê hatine dayin werin rakirin, ji bo ku pêkanîna halê nehîti û waliyê hêramê were dawikirin, ji bo ku hebûna gelê Kurd û hemû heqên netewîyê demokratîk yêntaybet ji werin naskirin icab dike ku di hilbijartina l Mijdarê da Hukumata Ozal were bindestkirin. Ger ku hukumat û partiya Ozal di vê hilbijartînê da were bindestkirin vê rêya hemû daxweziyên han were vekirin. Ji vê sedemê ji gere yek Kurdek ji rayek xwe nede parti û hukumata Ozal.

Muzik: Êdî bese rabe ji xew